

הנכים הקשישים עתרו לבג"ץ: להשוות את הקצבאות לשאר הנכים

למרות הגדלת הקצבאות, כ-70 אלף קשישים מקבלים מחצית מהתוספת – 235 שקלים לעומת 470 שקלים לשאר הנכים. נציגי הנכים: זו אפליה מבישה, שהיא חלק מאפליית הזקנים בישראל

הפגנה להשוואת קצבאות הנכות לשכר המינימום ליד קריית הממשלה בתל אביב, במאי צילום: מגד גוזני

הן בעניין הקצבאות המשולמות לנכים וקנים ובשאר הליכי החקיקה והמדיניות המקודמים ביימים אלה.

ישראל לשים סוף לגילנות, לא פליה על רקע גיל, ולקבוע פעם אחת ולתמיד כי מדובר באפליה אסורה שיש להעבירה מן העולם,

ישראל, אשר רואת באפליה על רקע גיל התנהגות סבירה, אמר רה סולל: "העתירה באה בקריאה לבית המשפט העליון של מדינת

ישראלית הנכים הוקנים, שאינם חוסמים כבישים ולכן אינם מגיעים לכותרות, היא אות קלון לממשלה ולכנסת

והרווחה בספטמבר. בסופו של דבר, שר הרווחה הביא תוספת לכל הקשישים, 50% מהעלייה, וזה שינה עוד פעם את הפרמטרים לרעת הקצבה".

דרשנו תוספת שווה לקשישים במסגרת תוספת תקציבית, על מנת שלא לפגוע בתוספת לכ"ל הנכים שלפני גיל הפרישה, אמר ל"הארץ" אלכס פרידמן, יו"ר מאבק הנכים וי"ר הארגון נכה לא חצי בן אדם, "הממשלה סירבה, וזה פגע גם בנכים הצעירים וגם בקשישים שלא קיבלו מספיק".

לדברי עו"ד יפעת סולל, היועצת המשפטית של "כן לך קן", העלאת הקצבה לקשישים נכים בחצי מהקצבה הכללית היא "אפליה מבישה, שהיא חלק מתופעה קשה ומקיפה של אפליית זקנים בישראל". עוד אמרה סולל כי הממשלה אינה נאבדת באפליית הקשישים, אלא "מלבה אותה כל העת". אין חולק על כך שזקנים נכים אינם נופלים בצורה כיהם מנכים שאינם וקנים, בהן פו"ר הוא, נכתב בעתירה.

זה לא יאפשר להם להתקיים בכבוד וכי הוא קטן ביותר מ-30% משכר המינימום. בחודש שעבר קיבל בג"ץ את בקשת המדינה והורה למחוק את העתירה של נציגי ציבור הנכים להשוואת קצבת הנכות לשכר המינימום. זאת, בטענה כי העתירה אינה מעודכנת בשל החקיקה ככנסת שהגדילה את הקצבאות בחודש פברואר בנוסף, המליצו 4,000 שקל, אך לא כללו בסך כולם את הנכים הקשישים. נציגי ארגוני הנכים ושר הרווחה חיים כץ דרשו ממשד האוצר להגדיל את כלל תקציב הקצבות כדי להעלות את הקצבה לנכים הקשישים, אולם האוצר הסכים להגדיל את קצבאותיהם רק במחצית מהסכום. כדי להפיג את התוספת לנכים כך שהקצבה שלהם תוגדל באופן מדורג עד שנת 2021 ל-3,700 שקל. ואולם ארגוני הנכים טוענים כי גם סכום

ההבדל בין נכים לנכים הקשישים נבע מחוק הביטוח הלאומי, שקבע כי אדם אינו יכול לקבל יותר מקצבה אחת, גם אם הוא קשיש ונכה. עם זאת, המדינה שינתה לפני כמה שנים את החוק וקבעה שזקנים שהגיעו לגיל פנסיה וקצבת הוקנה שלהם נמוכה מקצבת הנכות שקיבלו, יהיו וכאים לג' מלת וקנה לנכה נוסף על קצבת הוקנה. בנוסף לזה, ב-2009 קבע בג"ץ כי המדינה אינה יכולה

להפלות בין נכים לקשישים נכים, אך אפשר למדינה לתקן את האפליה באופן מדורג. כעת טוענת המדינה שהעלאת הקצבה לקשישים נכים במחצית לתיקון מדורג, כפי שאישר בג"ץ. בספטמבר האחרון סיכמו נציגי ארגוני הנכים, ההסתדרות, הממשלה והכנסת כי המדינה תעלה את הקצבה באופן מדורג ל-4,000 שקל, אך לא כללו בסך כולם את הנכים הקשישים. נציגי ארגוני הנכים ושר הרווחה חיים כץ דרשו ממשד האוצר להגדיל את כלל תקציב הקצבות כדי להעלות את הקצבה לנכים הקשישים, אולם האוצר הסכים להגדיל את קצבאותיהם רק במחצית מהסכום. כדי להפיג את התוספת לנכים כך שהקצבה שלהם תוגדל באופן מדורג עד שנת 2021 ל-3,700 שקל. ואולם ארגוני הנכים טוענים כי גם סכום

ב-2009 קבע בג"ץ כי המדינה אינה יכולה להפלות בין נכים לקשישים נכים

"את הקשישים לא לקחנו חשבון, כי באמת אמרנו שזה לא עניין של ההסכם וזה עניין אחר, אמר ח"כ דוד ביטן (הליכוד), בדיון על העלאת הקצבאות בוועדת העבודה

בימ"ש הפחית מזונות שגבר חויב לשלם לגרושה שמשתכרת כמותו

אלה ולהפך. עד אז הטיל החוק על האב את האחריות הבלעדית לשאת בתשלום המזונות, גם אם משכורתה של האם גבוהה יותר בכך, קבע העליון פרושנות חדשה לדין העברי. לפי שעה, אין פסיקה של בית המשפט העליון בשאלת הרטרואקטיביות, ואף לא פסק דין מנחה של בתי המשפט המחוזיים. לפיכך, השופטים חלוקים בדעו' תיהם וקיימות פסיקות סותרות של בתי משפט שונים. כך, למ' של, בתיק מבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב, קבע השופט ארו שני כי ההלכה חלה רק על תיקים תלויים ועומדים ועל תיקים חדשים, אך לא על תיקים שכבר נידונו, "ובית המשפט... נתן בהם פסק דין, קל וחומר בתיקים בהם הגיעו הצדדים להסכם שאושר על ידי בית המשפט, שהרי טובת הציבור עניינה גם ביציבות משפטית", לשון פסק הדין.

השופט אליאס התייחס בפסק דינו למחלוקת. "שופטים בער" כאות הדיניות נחלקים בדעותיהם והובעו דעות שונות", כתב. "החל בקביעה כי פסק הדין לא חל על תיקים שהדיון בהם הסתיים, דרך קביעה כי פסק הדין יחול רק בה' תקים שינוי נסיבות נוסף, ואפילו קל, וכן דעות שלפיהן יש לערוך אבחנה בין תיק שהסתיים בהסכם, עליו לא יחול הדין החדש (כשל הצורך לכבד הסכמים והעובדה כי בהסכם שלובות תניות רבות) – לתיק שהסתיים בפסק דין ועליו ניתן להחיל את הדין החדש".

העליון קבע בעבר כי במשמורת משותפת, נברים ונשים יתחלקו באופן שווה במזונות

עו"ד קרן הורוביץ, ממרכזי ר' מן לקידום מעמד האשה, אמרה כי הריק שכתוכו נאלצים לפ' עול השופטים בערכאות הנמו' כות מקשה על קביעת מדיניות – גם במקרים שבהם המשמורת אינה משותפת, אלא היא של האם בלבד. "לצערנו, בפסק הדין של בית המשפט העליון לא היתה התייחסות לשאלות הללו ולכן חר' סר הודאות בוירת דיני המשפחה היום גבוה אף מזה שבעבר", אמר רה. "עד להבהרה, יהיו יותר הלי' כים משפטיים וקושי אמתי לה' גיע להסכמים מחוץ לבתי המש' פט. אנו קוראות לשרת המשפטים לשים קץ לחוסר הודאות על ידי קידום חקיקה ברורה בנושא".

לדברי גיא רוה, יו"ר עמותת "הורות משותפת-טובת הילד", המדיניות העמומה עד עכשיו נר' חה למערכת המשפטית מאחר שהיא שומרת עליה "מהצפת תי' קים"; "לטעמנו גם מחשש מכיקו' רת על בתי המשפט למשפחה שעד להלכה זו גורו חיי עוני על אבות גרושים רבים". לדבריו, "אבות אשר נעשה להם בעבר עול והתיק שלהם סגור, יוכלו עכשיו לפנות לבית המשפט למשפחה ולנסות להפחית את המזונות, ובכך לשי' קם את חיייהם ואת הקשר שלהם עם ילדיהם שלעתיים נפגע או נר' תק עקב המחסור הכספי".

לירון

המשך מעמוד 1
בהחלטה של השופט עובד אליאס נקבע השבוע, כי פסיקת העליון לבדה מהווה שינוי נסי' בות המצדיק הפחתה של סכומי המזון – גם אם התיק כבר נסי' גר עד כה, הימחק לפתיחה מחדש של תיקי מזונות היה שינוי נסי' בות מהותי, כמו שינוי משמעותי בשכר של אחד הצדדים או בזמני השהייה. במקרה זה, בערעור שה' גישה עו"ד מתת פלסטר המייצגת את האב, לבני הוג' יש שני ילדים והם חתמו על הסכם מזונות לפני ארבע שנים. "יש אפוא להידרש לשאלה בדבר תחולתה של הל' כת בית המשפט העליון על תי' קים סגורים ובהקשר זה יש לכ' חון אם שינוי בדיון החל הוא שינוי נסיבות המצדיק הפחתת מזונות. מצאתי להשיב לשאלה זו בחיוב", קבע השופט אליאס.

בפסיקה, התייחס השופט אליאס להשפעה הצפויה שלה על תיקים אחרים שנסגרו. "אכן, נכון ויכול כי קבלת עמדתי לעיל תביא עמה, מלבד פרו' תביעות חדשות, גם לפגיעה מסוימת באינטרס ההסתמכות של האם, מקבלת המ' וזנות, על ההסכמות שהוגשו בש' עתו בינה ובין אבי הילדים", כתב. "ברם, במכלול האינטרסים כאמור לעיל אני מעדיף את עיקרון הש' וחיון שנפסק בבית המשפט העליון בין האב לאם ואת השוויון בין זר' גות שנפרדו לפני בע"מ 919/15 (הפסיקה התקדימית של בית המ' שפט העליון, ל"י) לבין אלו שנפ' רדו אחרי".

עוד קבע השופט כי חר' סר התייחסות לפסיקת העליון בתיקים שנסגרו, עלול להביא ל"אבחנה ושינוי בלתי רצוי" בס' כומי המזונות שנפסקו לפני ואח' רי הפסיקה בעליון, גם אם נתוני הוגות והים. "התוצאה תהיה מעין אבות משני סוגים: אלה שנהנים מהשוויון שיצר בית המשפט הע' ליון ואלה שלא". עוד הודגש שר' פט כי אין להבחין בין פסקי דין שניתנו בהסכם בין הצדדים, לבין כאלה שניתנו לאחר הליך משפטי. עו"ד פלסטר, המייצגת את האב, בירכה על "הרחבת מעגל השוויון" בעקבות הפסיקה. "בית המשפט עשה כברת דרך וקבע כי השוויון יחול על כל האבות במ' דינת ישראל, בין אם הסתיים ההליך בעניינם בהסכם ובין אם בפסק דין, בין אם הסתיים בטרם ניתן בע"מ 919/15 לאחרי", אמרה פלסטר. "זו התוצאה שמ' בטאת באופן המיטבי את עיקרון השוויון ומיישמת אותו, הלכה למ' עשה, בכל מקרה שבו נדונים מור' נות ילדים. כולי תקווה כי מגמה זו תמשך לקבל ביטוי בפסיקות עתידיות של בית המשפט בישראל הדנים בענייני מזונות קטינים". לפי פסיקת העליון מ-2017, כל הורה יישא בפועל בהוצאות הילדים כשהם שוהים ברשותו, כמו אוכל ושכר דירה. לגבי כל שאר ההוצאות, כמו ביגוד וחור' גים, יוחלט על הורה אחראי שי' נהל אותן, והוגו הגרוש יישא בהן במשותף. המשמעות היא שכאשר ההורה האחראי הוא האם, בהתאם להחלטת בית המשפט, האב י' ביר לה כספים לצורך הוצאות

קפה digital

להיות מאושרים בעידן הדיגיטלי

ד"ר אייל דורון

צילום: אלעד דוד

לאומי ורשת העיר מזמינים אתכם לשיח קפה על המגמות האחרונות בעידן הדיגיטלי של היום, והשפעתן על מרבית תחומי חיינו

8.7.18 | יום ראשון | 19:00-21:00
גארדן הוטל, קדושי יאסי 2, חיפה

להרשמה:

חפשו בגוגל "ישראל לו"

או באתר mrkr.li/digitalcoffee18

*ההשתתפות ללא עלות ומותנית בהרשמה מראש *מספר המקומות מוגבל

ישראל.ל
צעד קדימה בגוול דיגיטלי

כלבו
כלי יציר והעיר שלה